

Särskild utbildning för vuxna: elever per 15 oktober 2012

UF0110

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	2
A.1	Ämnesområde.....	2
A.2	Statistikområde.....	2
A.3	SOS-klassificering.....	2
A.4	Statistikansvarig.....	2
A.5	Statistikproducent.....	2
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	3
A.9	EU-reglering.....	3
A.10	Syfte och historik.....	3
A.11	Statistikanvändning.....	3
A.12	Uppläggning och genomförande.....	3
A.13	Internationell rapportering.....	4
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B	Kvalitetsdeklaration	4
B.0	Inledning.....	4
B.1	Innehåll.....	5
1.1	Statistiska målstorheter.....	5
1.1.1	Objekt och population.....	5
1.1.2	Variabler.....	5
1.1.3	Statistiska mått.....	6
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	6
1.1.5	Referenstider.....	6
1.2	Fullständighet.....	6
B.2	Tillförlitlighet.....	7
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	7
2.2	Osäkerhetskällor.....	7
2.2.1	Urval.....	7
2.2.2	Ramtäckning.....	7
2.2.3	Mätning.....	7
2.2.4	Svarsbortfall.....	7
2.2.5	Bearbetning.....	8
2.2.6	Modellantaganden.....	8
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	8

<i>B.3</i>	<i>Aktualitet</i>	9
3.1	Frekvens	9
3.2	Framställningstid	9
3.3	Punktlighet	9
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	9
4.1	Jämförbarhet över tiden	9
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	9
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	9
5.1	Spridningsformer	9
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Utbildning och forskning

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Skolväsende och barnomsorg

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Ja



För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Skolverket
Postadress: 106 20 Stockholm
Besöksadress: Alströmergatan 12
Kontaktperson: Christina Sandström
Telefon: 08-527 332 00
Telefax:
E-post: fornamn.efternamn@skolverket.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Anna Andersson
Telefon: 019-17 60 00
Telefax: 019-17 63 48
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99) och enligt föreskrifter i SKOLFS 2000:157 samt ändringsföreskrifter 2003:24, 2004:24, 2007:36, 2008:24, 2009:23, 2009:39 och 2012:91.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Databärande medium (blanketter, disketter och filer) från uppgiftslämnare makuleras efter 2 år.

A.9 EU-reglering

Statistiken berörs inte av någon EU-reglering.

A.10 Syfte och historik

Uppgifterna utgör en del i Skolverkets nationella uppföljningssystem för skolsektorn. Syftet med uppföljningssystemet är att det skall ge en samlad bild av skolans verksamhet och vara underlag för uppföljning och utvärdering på nationell och lokal nivå.

Uppgifter avseende elever inom särskild utbildning för vuxna har samlats in av SCB på tämligen likartat sätt sedan läsåret 1992/93.

A.11 Statistikanvändning

De viktigaste användarna är Skolverket (det nationella uppföljningssystemet samt den officiella statistiken), Utbildningsdepartementet, liksom skolor, kommuner, företag, forskare och massmedia. Uppgifterna i registret används också till den internationella rapporteringen av utbildningsindikatorer till Eurostat och OECD.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningsramen för insamlingen av uppgifterna är SCB:s register över skolor. Det är en totalundersökning och uppgifter hämtas därmed från alla aktiva skolenheter som bedriver särskild utbildning för vuxna. Insamlingen görs en gång varje år där mätvecka är den vecka som omfattar 15 oktober.

Ett informationsbrev (s.k. missiv) skickas ut till samtliga uppgiftslämnare och statistikinsamlingen sker sedan genom att uppgifterna registreras via SIV, som är SCB:s verktyg för elektronisk insamling. Uppgifter samlas in både på gruppnivå och på individnivå. På individnivå är personuppgifter som lämnades föregående läsår förtryckta i blanketten och kan uppdateras eller kompletteras. Via SIV sker viss granskning i samband med registreringen. Påminnelser skickas ut till dem som inte lämnar in uppgifter i tid och återkontakter tas med uppgiftslämnare i de fall kompletteringar behöver göras.

När insamling och granskning är klar påbörjas arbetet med att sammanställa uppgifterna till ett register, vilket statistiken sedan skapas ifrån. För statistiken avseende elever i särskild utbildning för vuxna finns register både innehållande aggregerade uppgifter avseende grupper samt register innehållande personuppgifter. När statistiksammansättningen är granskad och klar publiceras statistiken på Skolverkets webbplats, www.skolverket.se.

A.13 Internationell rapportering

Rapportering sker till OECD och Eurostat. Statistiken ingår även i Nordisk statistisk årsbok.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Vid upprättandet av denna dokumentation finns inga kända förändringar i kommande undersökningar. Det pågår dock diskussioner avseende detta.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i sina undersökningar enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) Jämförbarhet och sammanvändbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik (MIS2001:1)* i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Insamlingsobjekt är aktiva skolenheter som bedriver särskild utbildning för vuxna, vilka hämtas från SCB:s register över skolor. Observationsobjekt är deltagare i särskild utbildning för vuxna och undersökningens population omfattar deltagare på samtliga skolenheter som bedriver särskild utbildning för vuxna, både på grundsärskolenivå samt på gymnasiesärskolenivå. En deltagare är en person på en unik skola och utbildningsnivå och en elev (individ) kan således förekomma som flera deltagare vid ett och samma mättillfälle.

1.1.2 Variabler

Följande variabler publiceras i statistiken:

Kön

Studienivå (grundsärskolenivå exklusive träningskola, träningskolenivå och gymnasiesärskolenivå)

Elever bosatta i annan kommun än skolkommunen

Elever födda i Sverige och elever födda utomlands

Elever per grupp

Elever per skolkommun

Skolkommuner

Hemkommuner

Elevtimmar per elev

Följande uppgifter ligger till grund för den redovisade statistiken:

På individnivå:

Skolkod	Identitetskod för skola enligt SCB:s skolregister.
Skolkommun	Kommun för skola enligt skolkoden.
Kommunalförbund	Om skolkommunen ingår i ett kommunal-/gymnasie-/utbildningsförbund.
Huvudman	Typ av huvudman enligt SCB:s skolregister.
Personnummer	Tolv tecken långt.
Kön	Personens kön enligt personnumret.
Ålder	Personens ålder vid slutet av året för mätningen enligt personnumret.
Folkbokföringskommun	Den kommun personen var folkbokförd i enligt registret över totalbefolkningen, aktualitet 2012-09-30. För individer som saknar denna uppgift antas hemkommunen vara densamma som skolkommunen.

Födelseland	Uppgift från registret över totalbefolkningen, aktualitet 2012-09-30. För individer som saknar denna uppgift antas födelselandet vara Sverige.
Studienivå	Den studienivå deltagaren finns på (grundsärskolenivå exklusive träningskola, träningskolenivå eller gymnasiesärskolenivå).
Antal elevtimmar	Antal elevtimmar under mätveckan för en deltagare på en specifik studienivå och en specifik skola.

Följande uppgifter på gruppnivå ligger till grund för den redovisade statistiken:

Gruppstorlek	Antal elever i en grupp.
Antal grupper	Antal grupper av den aktuella storleken

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken över elever i särskild utbildning för vuxna presenteras som antal, andelar, summor, medelvärden och spridningsmått.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Redovisning sker per skolkommun, kön, ålder samt studienivå.

1.1.5 Referenstider

Undersökningen avser alla deltagare i särskild utbildning för vuxna under mätveckan där 15:e oktober ingår. Volymen under mätveckan används som en skattning av volymen elever i särskild utbildning för vuxna under referensperioden 2012-07-01 – 2013-06-30.

1.2. Fullständighet

Statistiken ger en god bild över elever i särskild utbildning för vuxna och ingår som en del av den samlade bilden av skelsektorns verksamhet. Ingen statistik tas dock fram avseende studieresultat för elever i särskild utbildning för vuxna.

Statistik över den pedagogiska personalen i särskild utbildning för vuxna redovisas inom statistiken *Pedagogisk personal*. Kostnader för särskild utbildning för vuxna publiceras inom statistiken *Kostnader för förskola, fritidshem, skola och vuxenutbildning*.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken över elever i särskild utbildning för vuxna är totalräknad, vilket innebär att urvalsfel inte förekommer. Den allmänna bedömningen är att såväl registren som den statistik som publiceras håller hög kvalitet.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Statistiken är totalräknad och därmed inte påverkad av urvalso säkerheter.

2.2.2 Ramtäckning

Skolregistret, som utgör ramen för undersökningen, anses ha god täckningsgrad och uppdateras kontinuerligt allt eftersom undersökningen pågår.

Ingen känd övertäckning förekommer, men viss undertäckning kan eventuellt förekomma i fråga om nytillkomna utbildningsanordnare.

2.2.3 Mätning

Statistikens kvalitet är beroende av uppgiftslämnarnas kvalitet på de efterfrågade uppgifterna. Skolenheter registrerar uppgifterna via elektroniska blanketter. SCB skickar återrapporter med misstänkta fel till uppgiftslämnarna som då får möjlighet att kontrollera vad som skickats in. De mätproblem som uppstår i undersökningen består huvudsakligen av att uppgiftslämnarna feltolkar instruktioner eller brister i engagemang. Dataregistreringsfel förhindras nästan helt genom validitetskontroller.

Något som framkommit vid granskning är att det förekommer felrapportering vad gäller en elevs studienivå. Detta har upptäckts i de fall där en grupp individer på en skola vid föregående mätvecka endast förekom på en högre studienivå, men vid denna mätvecka enbart förekommer på en lägre studienivå. De fall som omfattat ett större antal elever har återkontaktats och rättats upp, men det kan kvarstå felaktigheter vad gäller studienivå i de fall där antalet som bytt nivå varit mindre. Det är också enbart angående fall där elever bytt från en högre till en lägre nivå som skolenheter återkontaktats, då byten från en lägre till en högre nivå antagits varit riktiga. Effekten detta får på statistikens kvalitet bedöms dock vara liten.

2.2.4 Svarsbortfall

Svarsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värde på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt (t.ex. person, företag, kommun osv.) är det frågan om *objektsbortfall*; saknas enbart viss värden, handlar det om *partiellt bortfall*.

Statistiken över elever i särskild utbildning för vuxna baseras på en undersökning som har full svarsfrekvens för insamlingsobjektet skola, dvs. alla skolenheter inom särskild utbildning för vuxna har lämnat in uppgifter. Tyvärr finns ingen direkt kunskap om skolenheterna har lämnat in uppgifter för samtliga undersökningsobjekt, dvs. elever, men eftersom föregående undersökning lämnade elevuppgifter är förtryckta i blanketten bör risken för att ett objekt som tidigare ingått i rapporteringen ska falla bort vara minimal. Möjligtvis skulle detta kunna ske med helt nya elever, men risken för att ett sådant eventuellt objektsbortfall skulle påverka statistiken nämnvärt bedöms vara mycket liten.

Skolorna har lämnat in samtliga efterfrågade uppgifter för deltagarna och därmed finns inget partiellt bortfall som kan snedvrider statistiken

2.2.5 *Bearbetning*

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den ”mänskliga faktorn”, t.ex. beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de skall inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minska riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den ”mänskliga faktorn”, både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

För statistiken över elever i särskild utbildning för vuxna granskas skolornas uppgifter i samband med att de lämnas via SCB:s elektroniska insamlingssystem. När allt material kommit in görs ytterligare granskning. Där det finns misstänkta felaktigheter återkontaktas skolenheterna varvid uppgifterna bekräftas eller rättas. Kontroller görs då huvudsakligen mot föregående läsårs elevuppgifter. Inga indikationer finns på att statistiken skulle vara påverkad av bearbetningsfel, men inga särskilda studier har genomförts kring detta.

2.2.6 *Modellantaganden*

Inga andra modellantaganden görs än den metodik som redovisats ovan.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Osäkerhetsmått för slumpmässiga urvalsfel (vanligen 95-procentiga konfidensintervall) beräknas inte eftersom det är en totalräknad undersökning. Inte heller några andra osäkerhetsmått beräknas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Årlig mätning där mätvecka är den vecka där 15 oktober ingår. Redovisningen avser läsåret 2012/13.

3.2 Framställningstid

Statistiken publiceras cirka fem månader efter referenstidens slut.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Från och med läsåret 1992/93 finns jämförbar statistik.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken går att jämföra mellan skolkommuner, mellan studienivåerna grundskola exkl. träningskola, träningskola samt gymnasieskola, liksom mellan kvinnor och män samt olika åldersgrupper.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

Den insamlade statistiken används även vid beräkningen av kostnader för utbildningsväsendet samt pedagogisk personal.

Eftersom statistiken om elever i särskild utbildning för vuxna redovisas på kommunnivå, finns stor möjlighet att sam använda statistiken, t.ex. med annan statistik inom Skolverkets nationella uppföljningssystem. De register som ligger till grund för statistiken kan även samköras med andra register, då registren avseende deltagare i särskild utbildning för vuxna (exkl. gruppuppgifter) finns på individnivå.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistik om elever i särskild utbildning för vuxna publiceras i Skolverkets olika publikationsserier, t.ex. *Barnomsorg, skola och vuxenutbildning i siffror*, *Barnomsorg, skola och vuxenutbildning - jämförelsetal för huvudmän* och *Beskrivande data om barnomsorg, skola och vuxenutbildning*. Samtliga rapporter finns tillgängliga via Skolverkets webbplats, www.skolverket.se.

För årgångarna 1993/94 och tidigare år finns elevstatistik publicerad i SCB:s *Statistiska meddelanden*, serie U60. Elevstatistiken finns även i *Statistisk Årsbok* och i *Utbildningsstatistisk Årsbok* som båda utges av SCB.

5.2 Presentation

Statistiken presenteras som tabeller, diagram och kommenterande text.

5.3 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument, *Beskrivning av statistiken (BaS)*. Detaljerad information om mikrodata publiceras under rubriken *Detaljerad information om mikrodata (MetaPlus)*. Samtliga dokumentationer finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0110.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför efter beställning specialbearbetningar av primärmaterial.

5.5 Upplysningstjänster

För ytterligare upplysningar kontakta Skolverket, tfn: 08-527 332 00 vx, e-post: skolverket@skolverket.se

För beställning av specialbearbetningar kontakta Statistiska centralbyrån, tfn: 019-17 60 00 vx, e-post: scb@scb.se